

Οι δεσμεύσεις διαχείρισης του δημοσίου χρήματος υπό το πρίσμα των κανόνων της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Διακυβέρνησης

Στυλιανού Δ. Μαυρίδη

Αντιπροέδρου Δικηγορικού Συλλόγου
Θεσσαλονίκης

Μεταδιδάκτωρα Δημοσιονομικού Δικαίου
Νομικής ΑΠΘ

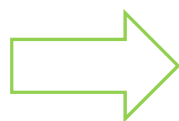
Ειδικού Επιστήμονα Νομικής ΔΠΘ

Ο κρατικός προϋπολογισμός

- Το κυριότερο όργανο άσκησης δημοσιονομικής, οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής, δεδομένου ότι μέσω αυτού προγραμματίζονται οι δραστηριότητες του κράτους και προβλέπεται ο τρόπος πραγματοποίησής τους
- Στον πυρήνα της κρατικής κυριαρχίας και συνδέεται άμεσα με το δημοκρατικό πολίτευμα και τις αρμοδιότητες της Βουλής

«κανείς φόρος χωρίς αντιπροσώπευση»

Ο. Ν. Ε.

- Παραχώρηση κρατικών αρμοδιοτήτων και δημιουργία αποκλειστικής αρμοδιότητας της Ένωσης στον τομέα της Νομισματικής Πολιτικής
- Κρατική αρμοδιότητα η άλλη συνιστώσα της ΟΝΕ, η Οικονομική και η Δημοσιονομική Πολιτική, στο πλαίσιο της οποίας συντάσσονται και οι Εθνικοί Προϋπολογισμοί των κρατών-μελών
- Δομική ασυμμετρία της Ένωσης
- Εντύπωση ότι οι αγορές θα ήταν ικανές να διασφαλίσουν τη βιωσιμότητα του ευρώ και ότι θα επιβαλλόταν δημοσιονομική πειθαρχία των κρατών μελών με χαλαρούς κανόνες συντονισμού των οικονομικών πολιτικών
- Συντονισμός των οικονομικών πολιτικών και όχι εγκαθίδρυση μιας ενιαίας οικονομικής πολιτικής

Ευρωπαϊκή Οικονομική Διακυβέρνηση

- Το σύστημα των κανόνων, των μηχανισμών και των διαδικασιών, που θεσπίστηκαν σταδιακά, για τον συντονισμό και την εποπτεία των οικονομικών πολιτικών των κρατών-μελών αναφέρεται ως ΕΟΔ.
- Οι κανόνες της ΕΟΔ συγκροτούν ένα πολύπλοκο σύστημα, που αποτελείται από:
  - τη Συνθήκη (αρ. 119 ΣΛΕΕ επ)
  - το παράγωγο δίκαιο (*εξάπτυχο, δίπτυχο*)
  - τις soft law ρυθμίσεις
  - τις inter se διεθνείς συμφωνίες μεταξύ των κρατών μελών

Η δημοσιονομική & οικονομική κρίση

Κατέδειξε τον μεγάλο βαθμό αλληλεξάρτησης των οικονομιών της Ε.Ε

Ουσιαστικά προβλήματα και μη βιώσιμες τάσεις σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες

Ανάγκη για μια ισχυρότερη οικονομική διακυβέρνηση και έναν καλύτερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών των κρατών-μελών

Οι σχετικές αποφάσεις

- ✓ Υιοθέτηση της «δέσμης των έξι νομοθετικών μέτρων»
- ✓ Ίδρυση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ΕΜΣ) για την παροχή χρηματοδοτικής συνδρομής σε κρατών μελών
- ✓ Σύναψη του Συμφώνου για τη Σταθερότητα, το Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση (ΣΣΣΔ) στην ΟΝΕ ή Δημοσιονομικού Συμφώνου,
- ✓ Υιοθέτηση της «δέσμης των δύο νομοθετικών μέτρων» ή «διπτύχου

Η ΔΕΣΜΗ ΤΩΝ 6 ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

(5 κανονισμοί & 1 Οδηγία)

- Καθιέρωσε το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο
  - Έτσι ονομάζεται κωδικοποιημένα η διαδικασία με την οποία επιχειρείται στο πλαίσιο της πολυμερούς εποπτείας να εξασφαλιστεί ο στενότερος συντονισμός των οικονομικών πολιτικών και η συνεχής σύγκλιση των οικονομικών επιδόσεων των κρατών μελών.
  - Πρόκειται στην ουσία για μια δομημένη κατά φάσεις και με ασφυκτικές προθεσμίες διαδικασία ελέγχου των εθνικών προϋπολογισμών, πριν αυτοί ψηφισθούν από τα εθνικά κοινοβούλια.

Το Ευρωπαϊκό εξάμηνο

Τα βασικά στάδια του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου είναι τα εξής:

1. Τον **Ιανουάριο**, η **Επιτροπή** εκδίδει την **Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης (Annual Growth Survey)**, στην οποία καθορίζονται οι προτεραιότητες της ΕΕ για τα επόμενα χρόνια με στόχο την τόνωση της ανάπτυξης και της απασχόλησης καθώς και την **Έκθεση των αποτελεσμάτων του Μηχανισμού Επαγρύπνησης (Alert Mechanism Report)**.
2. Τον **Μάρτιο**, οι **Αρχηγοί Κρατών και Κυβερνήσεων** στο πλαίσιο της εαρινής συνόδου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου υιοθετούν τις **κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για τις εθνικές πολιτικές (Γενικοί Προσανατολισμοί των Οικονομικών Πολιτικών των Κρατών-μελών και της Ένωσης)** με βάση την Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης.
3. Τον **Απρίλιο**, τα **Κράτη-μέλη** υποβάλλουν τα σχέδιά τους για υγιή δημόσια οικονομικά, **Προγράμματα Σταθερότητας ή Σύγκλισης (Stability – Convergence Programmes)**, καθώς και τα, **Εθνικά Προγράμματα Μεταρρυθμίσεων**.

Το Ευρωπαϊκό εξάμηνο

---

4. Τον **Ιούνιο**, η **Επιτροπή** αξιολογεί τα προγράμματα και προτείνει, κατά περίπτωση, **ειδικές συστάσεις για κάθε χώρα (country – specific recommendations)**.
5. Το **Συμβούλιο** **εξετάζει** τις προτεινόμενες από την Επιτροπή ειδικές ανά χώρα συστάσεις.
6. Τέλος, στα τέλη **Ιουνίου** ή στις αρχές **Ιουλίου**, και το **Ευρωπαϊκό Συμβούλιο** εγκρίνει επίσημα τις Συστάσεις για κάθε χώρα.

Με βάση τις Συστάσεις αυτές το κάθε κράτος μέλος καλείται να καταρτίσει και να προωθήσει προς ψήφιση τον Προϋπολογισμό του στα αρμόδια νομοθετικά του όργανα.

Η διεύρυνση του πεδίου εποπτείας & συντονισμού (Με το *six pack*)

- Δημιουργία ενός Μηχανισμού Επαγρύπνησης για την παρακολούθηση και τον έγκαιρο εντοπισμό των νεοεμφανιζόμενων μακροοικονομικών ανισορροπιών.
- Τήρηση Πίνακα Αποτελεσμάτων (scoreboard) στο πλαίσιο του οποίου αξιολογούνται οικονομικές επιλογές των κρατών μελών. βασίζεται σε έναν πίνακα επιδόσεων με 11 δείκτες, ο οποίος βοηθά στην παρακολούθηση των εξωτερικών ανισορροπιών (ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, καθαρή διεθνής επενδυτική θέση, πραγματική σταθμισμένη ισοτιμία, κλπ) της ανταγωνιστικότητας, καθώς και των εσωτερικών ανισορροπιών.
- Ο πίνακας περιλαμβάνει ενδεικτικά κατώτατα όρια για τους δείκτες αυτούς, τα οποία χρησιμεύουν ως όρια προειδοποίησης.

Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο - Κριτική

- Παρά το γεγονός ότι ο επιχειρούμενος συντονισμός έχει ήπιο χαρακτήρα (soft coordination), προκάλεσε αντιδράσεις, σε νομικό και σε πολιτικό επίπεδο, για το σοβαρό ρήγμα, που επέφερε, στην παραδοσιακή κυριαρχία του κράτους επί του προϋπολογισμού του και τη συνακόλουθη συρρίκνωση των εξουσιών των εθνικών κοινοβουλίων.
- Αμφισβητήθηκε και η αποτελεσματικότητα του ευρωπαϊκού εξαμήνου :
  - Δεν διασφαλίζονταν αποτελεσματικά ότι τα κράτη μέλη θα λάβουν υπόψη τους τις Συστάσεις του Συμβουλίου κατά τη σύνταξη των προϋπολογισμών τους.
  - Οι τρόποι «εσωτερίκευσης» (internalization) του ευρωπαϊκού εξαμήνου, η ένταξή του, δηλαδή, στις εθνικές διαδικασίες σχεδιασμού, ψήφισης και ελέγχου των δημοσιονομικών πλαισίων ποίκιλε εξαιρετικά από Κράτος σε Κράτος.

Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο - Κριτική

- ❑ Απουσίαζαν εναρμονισμένοι δημοσιονομικοί κανόνες, που να εφαρμόζονται κατά τη σύνταξη και ψήφιση των εθνικών προϋπολογισμών, ώστε να διευκολύνεται η εκτίμησή τους από τα εποπτικά όργανα της Ένωσης.
- ❑ Απουσίαζε η συνοχή μεταξύ δύο ευρωπαϊκών εξαμήνων, αφού η διαδικασία συντονισμού των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών διακόπτονταν ουσιαστικά τον Ιούλιο και ξανάρχιζε τον Φεβρουάριο του επόμενου έτους.

Πολλές από τις παραπάνω ανεπάρκειες του ευρωπαϊκού εξαμήνου αντιμετωπίστηκαν με τη «δέσμη των δύο νομοθετικών πράξεων».

Η ΔΕΣΜΗ ΤΩΝ ΔΥΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

- ✓ **Κανονισμός ΕΕ 472/2013**, για την ενίσχυση της οικονομικής και δημοσιονομικής εποπτείας των κρατών μελών στη ζώνη του ευρώ τα οποία αντιμετωπίζουν ή απειλούνται με σοβαρές δυσκολίες αναφορικά με τη χρηματοοικονομική τους σταθερότητα.
- ✓ **Κανονισμός ΕΕ 473/2013**, για τη βελτίωση της παρακολούθησης των δημοσιονομικών πολιτικών στην ζώνη του ευρώ και τη διασφάλιση ότι οι εθνικοί προϋπολογισμοί είναι συμβατοί με την καθοδήγηση οικονομικών πολιτικών που εκδίδεται στο πλαίσιο του ΣΣΑ και του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

Οι κυριότερες ρυθμίσεις του «δίπτυχου»

- ❖ Η συμπλήρωση του ευρωπαϊκού εξαμήνου, με την πρόβλεψη της εξουσίας της Επιτροπής και του Συμβουλίου να εξετάζουν τα σχέδια των προϋπολογισμών των κρατών μελών πριν από την ψήφισή τους από τα εθνικά κοινοβούλια.
- ❖ Η ενίσχυση της ΔΥΕ, με την πρόβλεψη στενότερης παρακολούθησης από την Επιτροπή και αυστηρότερων απαιτήσεων υποβολής αναφορών εκ μέρους των κρατών μελών.
- ❖ Η δημιουργία μιας νέας διαδικασίας «ενισχυμένης εποπτείας» των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών, που αντιμετωπίζουν δυσκολίες και προσφεύγουν για την αντιμετώπισή τους ευρωπαϊκούς μηχανισμούς χρηματοδοτικής συνδρομής, κλιμακούμενης ανάλογα με τη σοβαρότητα των δυσχερειών που ανέκυψαν.

Η ενισχυμένη εποπτεία

- Επεκτάθηκε το πεδίο ελέγχου και συντονισμού των οικονομικών πολιτικών στο πλαίσιο της ΟΝΕ, πέρα από το χρέος και το έλλειμμα και σε κάθε πτυχή ή επιλογή οικονομικής επιλογής, που θα μπορούσε να επιφέρει μακροοικονομικές ανισορροπίες.
- Ένα κοινό δημοσιονομικό χρονοδιάγραμμα.
- Κοινοί δημοσιονομικοί κανόνες για τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ, ενώ προβλέπονται ειδικοί κανόνες για τα κρατών μελών, που υπάγονται στο διορθωτικό σκέλος του ΣΣΑ (ΔΥΕ). Έτσι, για τα κράτη μέλη της ευρωζώνης «το δίπτυχο» προσθέτει το φθινοπωρινό αντίστοιχο της εαρινής διαδικασίας .

Κοινό δημοσιονομικό χρονοδιάγραμμα

Το κοινό δημοσιονομικό χρονοδιάγραμμα καθορίζει τα εξής ορόσημα:

1. **Μέχρι τις 30 Απριλίου**, τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ πρέπει να δημοσιεύουν τα μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά σχέδιά τους (προγράμματα σταθερότητας), μαζί με τις προτεραιότητες πολιτικής για την ανάπτυξη και την απασχόληση για τους επόμενους 12 μήνες (Εθνικά Προγράμματα Μεταρρυθμίσεων) στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού εξαμήνου.
2. **Μέχρι τις 15 Οκτωβρίου**, τα κράτη μέλη πρέπει να δημοσιεύουν το σχέδιο προϋπολογισμού τους για το επόμενο έτος. Η δημοσίευση του σχεδίου προϋπολογισμού της κεντρικής κυβέρνησης θα πρέπει να συνοδεύεται από τη δημοσίευση των βασικών παραμέτρων των σχεδίων προϋπολογισμού όλων των άλλων υποτομέων του δημοσίου. Το σχέδιο του προϋπολογισμού, που υποβάλλεται στην Επιτροπή και στην Ευρωομάδα, θα πρέπει να είναι συμβατό με τις Συστάσεις που εκδίδονται στο πλαίσιο του ΣΣΑ (ευρωπαϊκό εξάμηνο).
3. **Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου**, τα κράτη μέλη πρέπει να ψηφίσουν τον προϋπολογισμό τους.

Εκτίμηση των σχεδίων προϋπολογισμών από την Επιτροπή

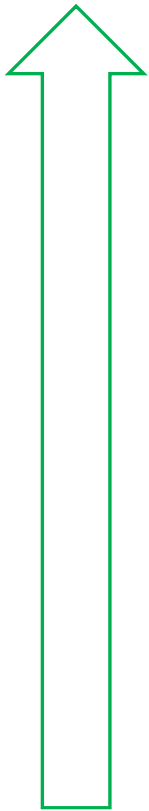
- Η σημαντικότερη καινοτομία του «δίπτυχου», αυτή που χαρακτηρίζει και το σύνολο της νομοθετικής παρέμβασης, αποτελεί η κατά το αρ. 7 Καν. (ΕΕ) 473/2013 διαδικασία εκτίμησης των σχεδίων προϋπολογισμών από την Επιτροπή.
- Η Επιτροπή εξετάζει και εκφέρει γνώμη σχετικά με κάθε σχέδιο προϋπολογισμού το αργότερο μέχρι τις 30 Νοεμβρίου,
- Εάν η Επιτροπή εντοπίσει σοβαρή περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις δημοσιονομικής πολιτικής που προβλέπονται στο ΣΣΑ, εκδίδει, μετά από διαβούλευση με το οικείο κρατών μελών, γνώμη εντός 2 εβδομάδων από την υποβολή του σχεδίου προϋπολογισμού.

Εκτίμηση των σχεδίων προϋπολογισμών από την Επιτροπή

- Με τη γνώμη της η Επιτροπή ζητά την υποβολή αναθεωρημένου σχεδίου προϋπολογισμού το ταχύτερο δυνατό και σε κάθε περίπτωση εντός 3 εβδομάδων από την ημερομηνία έκδοσης της γνώμης της,
  - Η Επιτροπή εγκρίνει νέα γνώμη για το αναθεωρημένο σχέδιο δημοσιονομικού προγράμματος το ταχύτερο δυνατό και σε κάθε περίπτωση εντός τριών εβδομάδων από την υποβολή του αναθεωρημένου σχεδίου δημοσιονομικού προγράμματος.
-
- Προβλέφθηκε η υποχρέωση των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ να συστήσουν ανεξάρτητους φορείς για την παροχή αντικειμενικών μακροοικονομικών προβλέψεων, ώστε να αναβαθμιστεί η ποιότητά τους.
  - Ο Ν. 4270/2014 εισήγαγε στο ελληνικό δημοσιονομικό δίκαιο τον θεσμό του Ελληνικού Δημοσιονομικού Συμβουλίου

Αξιολόγηση

- ✓ Κλιμακώθηκαν οι αντιδράσεις για το ρήγμα, που επιφέρει, στην παραδοσιακή κυριαρχία του κράτους. Με την καθιέρωση της υποχρέωσης των κρατών μελών της ευρωζώνης να υποβάλλουν το σχέδιο προϋπολογισμού τους, της εξουσίας εκτίμησης που αναγνωρίζεται στην Επιτροπή, η οποία μπορεί να ζητά τροποποιήσεις επί του σχεδίου προϋπολογισμού, αν αυτό αποκλίνει από τις παραπάνω Συστάσεις του Συμβουλίου.
- ✓ Οι αυξημένες εξουσίες της Επιτροπής, σε συνδυασμό με τον περιορισμένο ρόλο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το οποίο πληροφορείται εκ των υστέρων τις αποφάσεις που υιοθετήθηκαν, γεννά ερωτήματα σχετικά με την δημοκρατική νομιμοποίηση της νέας οικονομικής διακυβέρνησης

Αξιολόγηση

Η Επιτροπή υποστήριξε ότι η δέσμη των δύο μέτρων δεν της δίνει το δικαίωμα να αλλάζει τα σχέδια εθνικών προϋπολογισμών και δεν δημιουργεί την υποχρέωση να ακολουθούν τα κράτη μελών αυστηρά τη γνώμη της Επιτροπής (soft law).

Ωστόσο :

- ❑ η μη συμμόρφωση με την έγκαιρη προειδοποίηση εκ μέρους της Επιτροπής θα πρέπει να θεωρηθεί ως επιβαρυντικός παράγοντας κατά τη ΔΥΕ (Κανονισμός 473/2013).
  - ❑ εις βάρος του αποφάσεις όσον αφορά τα αναδιανεμητικά πακέτα (προγράμματα ΕΣΠΑ, συνοχής, χρηματοδότησης κ.α.).
  - ❑ να ζητήσει από το κράτος την υποβολή ενός αναθεωρημένου σχεδίου
Άρα : Ενέχει ένα βαθμό υποχρεωτικότητας αν και ακόμα όχι νομικής δεσμευτικότητας
-
- Άλλαξε ριζικά ο τρόπος και το χρονοδιάγραμμα κατάρτισης του προϋπολογισμού

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΟ

- Διακυβερνητική Συνθήκη για την σταθερότητα, τον συντονισμό και την διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση ή αλλιώς Δημοσιονομικό Σύμφωνο.
- Inter se διεθνή συνθήκη που υπέγραψαν τα Κράτη-μέλη της ζώνης του Ευρώ, ενώ στην Συνθήκη συμβαλλόμενα είναι και 6 κράτη-μέλη εκτός της ζώνης του Ευρώ, η Βουλγαρία, η Ρουμανία, η Σουηδία, η Δανία, η Ουγγαρία και η Πολωνία.
- Αναγνωρίζονται αρμοδιότητες εποπτείας επί των ετήσιων δημοσιονομικών σχεδίων των συμβαλλόμενων χωρών στο Συμβούλιο της ΕΕ και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

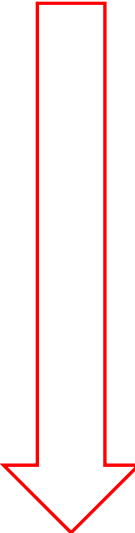
«Χρυσός κανόνας»

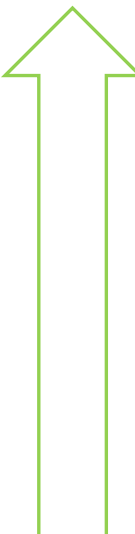
- Η καρδιά του Συμφώνου
- Με το αρ. 3 τίθεται η υποχρέωση των συμβαλλομένων μερών να τηρούν τον κανόνα της ισοσκελισμένης ή πλεονασματικής δημοσιονομικής διαχείρισης.
- Αναλαμβάνουν την υποχρέωση να ενσωματώσουν τον κανόνα αυτό στις εθνικές έννομες τάξεις και αν αυτό είναι δυνατό στην ανώτερη βαθμίδα της εθνικής τους δικαιοταξίας (Σύνταγμα)
- Η Ελλάδα δεν έχει ενσωματώσει τον «χρυσό κανόνα» στην ανώτερη βαθμίδα της εθνικής έννομης τάξης της, αλλά με τον νόμο 4063/2012.

Αξιολόγηση Συμφώνου

-
- Επιφυλάξεις, σχετικά με την αντίληψη που εκφράζει το Δημοσιονομικό Σύμφωνο με τον «χρυσό κανόνα», κατά την οποία η σταθερότητα της ζώνης του Ευρώ εξαρτάται σχεδόν μηχανικά από την πλεονασματική ή ισοσκελισμένη δημοσιονομική διαχείριση εκ μέρους των κρατών –μελών της Ευρωζώνης
  - Ανατρέπει την ουδετερότητα του οικονομικού συντάγματος και περιορίζει τα περιθώρια των οικονομικών επιλογών του νομοθέτη
  - Παραβιάζει τη δημοκρατική αρχή και το αναφαίρετο συστατικό της, τον πολιτικό πλουραλισμό

Ωστόσο:

-
- εισάγει έναν νέο διαδικαστικό κανόνα σχετικά με τις οικονομικές επιλογές, χωρίς όμως να καθορίζει και τις κατευθυντήριες γραμμές για το ποιες είναι αυτές οι επιλογές
  - αποφεύγεται ο υπερβολικός δανεισμός ως αθέμιτος πολιτικός ανταγωνισμός και επιτυγχάνεται διαγενεακή δικαιοσύνη
  - απαγορεύει τις δαπάνες κάθε είδους και όχι μόνον για κοινωνικές παροχές, καθ' υπέρβαση των εσόδων.

Αξιολόγηση Συμφώνου

- Οι διατάξεις του Συμφώνου δεν έχουν να προσφέρουν τίποτα περισσότερο από όσα προβλέπονται ήδη στην ΣΛΕΕ, στο ΣΣΑ και στην δέσμη των δύο νομοθετικών μέτρων
- Μικρή τελικά νομική αξία των διατάξεων του Συμφώνου η λειτουργία του οποίου ήταν περισσότερο πολιτική παρά νομική
- Η κανονιστική του σημασία περνά σε δεύτερη μοίρα, εάν δεν υπάρξει η συνειδητή επιλογή, τόσο σε επίπεδο ηγεσιών όσο και στο σύνολο της κοινωνίας, για αναμόρφωση και εξορθολογισμό των οικονομικών πολιτικών

Συμπεράσματα

- Ο εθνικός δημοσιονομικός σχεδιασμός μπορεί να είναι συνεπής τόσο με το κανονιστικό πλαίσιο όσο και με τους πολιτικούς στόχους της Ένωσης μόνο εφόσον υιοθετεί μια πολυετή προοπτική και επιδιώκει, ειδικότερα, την επίτευξη των μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών στόχων
- Με τις νέες προβλέψεις τα θεσμικά όργανα της Ένωσης απέκτησαν τη δυνατότητα να διεισδύσουν σε ολόκληρο το φάσμα της κοινωνικής και οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών
- Αντιστράφηκε το χρονοδιάγραμμα της διαδικασίας συντονισμού των εθνικών πολιτικών, ώστε από έναν *ex post* συντονισμό να ισχύει πλέον ένας προληπτικός συντονισμός των πολιτικών
- Θεσπίστηκαν κοινά δημοσιονομικά χρονοδιαγράμματα και κοινοί κανόνες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση των σχεδίων προϋπολογισμών από την Επιτροπή.

Συμπεράσματα

- Οι δημοσιονομικοί κανόνες, που εισήχθησαν, περιορίζουν σταδιακά τα προνόμια των κρατών μελών στον τομέα της δημοσιονομικής πολιτικής, κάτι το οποίο είναι ιδιαίτερα επώδυνο και δύσκολα αποδεκτό, καθώς αφαιρείται κομμάτι της εθνικής τους κυριαρχίας
- Παρά την έκταση και τη σημασία των νέων ρυθμίσεων, που είναι ένα μεγάλο βήμα προς την κατεύθυνση της στενότερης ένωσης, δεν επιτεύχθηκε προς το παρόν η «δημοσιονομική ένωση» (όχι έκδοση κοινού χρέους για τη ζώνη του ευρώ, ούτε ο «κοινός προϋπολογισμός»).
- Διατηρείται ως φιλοσοφία το μοντέλο της Συνθήκης του Μάαστριχτ

Συμπεράσματα

- Ζήτημα δημοκρατικής νομιμοποίησης της οικονομικής, αλλά και της εν γένει, πολιτικής που θα ακολουθούν τα κράτη μέλη

Ζητούμενα :

- Η λογοδοσία των εχόντων την εξουσία σχετικά με τον τρόπο που διαχειρίζονται τα οικονομικά σε συνθήκες παγκοσμιοποιημένης οικονομίας
  - Η επιβολή του ελέγχου της πολιτικής στην οικονομία με τη δημιουργία αναχωμάτων στις ορέξεις των αγορών
  - Η διασφάλιση της αλληλεγγύης τόσο μεταξύ των κρατών μελών, όσο και μεταξύ των γενεών.
-

**Σας ευχαριστώ πολύ για
την προσοχή σας**

Στυλιανός Δ. Μαυρίδης

<https://www.mavridislawoffice.eu/>

st.mavridis@yahoo.gr

6973 987 663